

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Cob/32/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7111202590
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Maruščáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7111202590.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slávky Maruščákovvej a členov senátu JUDr. Zdenky Kohútovvej a JUDr. Igora Ragana v spore žalobkyne: JUDr. Jana Závodská správca S737, Floriánska 19, 040 01 Košice, správkynia konkurznej podstaty úpadcu POZEMSTAV, spoločnosť s ručením obmedzeným Košice v likvidácii, Rastislavova 94, 040 01 Košice, IČO: 31 673 058, proti žalovaným: 1. S. Q.E., R.. XX.X.XXXX, N. Č. L. XXX/XX, XXX XX J., zast. Mgr. Mariánom Krasnovským, advokátom Žižková 6, 040 01 Košice, 2. N. Č., R.. XX.XX.XXXX, J. XX, XXX XX J., o zaplatenie 132 775,67 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 23.7.2020, č.k. 29Cb/54/2011-481 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žalovaný v 1/ rade má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

III. Žalovaný v 2/ rade má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom žalobu zamietol; žalovanému v 1/ rade a žalovanému v 2/rade priznal plnú náhradu trov konania voči žalobkyni a vyslovil, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.

2. Rozhodol tak o žalobe doručenej mu dňa 31.1.2011, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovaným v 1/ a 2/ rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 132.775,67 eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne z uvedenej sumy od 29.3.2007 do zaplatenia titulom nároku na náhradu škody.

2.1. Žalobca dôvodil, že uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10.5.2010 sp.zn. 2K/130/1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 2.6.2010 bol ustanovený za správcu konkurznej podstaty úpadcu. Žalovaný v 1/rade ako štatutárny zástupca úpadcu po predchádzajúcej vzájomnej dohode so žalovaným v 2/ rade (konateľom obchodnej spoločnosti ALES, spoločnosť s ručením obmedzeným IČO: 17 146 984) dal zúčtovať v účtovníctve úpadcu faktúru č. 122/96 zo dňa 12.1.1996 (ďalej len faktúra), ktorej predmetom bolo zúčtovanie škody vzniknutej spoločnosti TRANSGAS o.z. Praha vo výške 132.407,- USD na základe čl. 15.2 Zmluvy o dielo zo dňa 23.10.2013 uzatvorenej medzi spoločnosťami Český plynárenský podnik s.p., Tranzitní plynovod OZ Praha a úpadcom. Spoločnosť TRANSGAS o.z. však túto faktúru nevystavila ani nezúčtovala. Na podklade faktúry previedol žalovaný v 1/ rade z účtu úpadcu v Slovenskej sporiteľni, a.s. pobočke v Košiciach na účet spoločnosti ALES, spoločnosť s ručením obmedzeným 132.775,65 eur (4.000.000,- Sk) prostredníctvom príkazu na úhradu zo dňa 12.2.1996.

Účet vedený na faktúre ako účet dodávateľa ale nezodpovedá účtu spoločnosti TRANSGAS o.z. Praha, ale spoločnosti ALES, spoločnosť s ručením obmedzeným IČO: 17 146 984. Uvedeným konaním bola spôsobená úpadcovi škoda vo výške 132.775,67 eur (4.000.000,- Sk).

2.2. Rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 21.10.2009 sp.zn. 4T/55/2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.10.2009 bol žalovaný v 1/ rade právoplatne odsúdený podľa § 213 ods. 3 TZ na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov a zároveň sa mu podľa § 49 ods. 1, § 50 ods. 1 TZ výkon trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov. V súlade s § 288 ods. 1 zák. č. 301/2005 TP (Trestný poriadok), v znení neskorších predpisov, odkázal súd poškodeného úpadcu s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 6.12.2010, sp.zn. 4T/157/2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.12.2010, bol žalovaný v 2/ rade právoplatne odsúdený podľa § 213 ods. 3 TZ na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov a zároveň sa mu podľa § 49 ods. 1 písm. 50 ods. 1 TP výkon trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov. Podľa § 288 ods. 1 TZ, odkázal súd poškodeného úpadcu s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

2.3. Žalovanému v 1/ a žalovanému v 2/rade tak vznikol spôsobením škody (§ 420 ods. 1 OZ) záväzok uhradiť túto (škodu) úpadcovi. Žalobca zároveň tvrdí, že zástupca poškodenej strany v prípravnom konaní Mgr. I. (predchádzajúci správca konkurznej podstaty úpadcu) si v svojej výpovedi dňa 8.3.2006 uplatnil nárok na náhradu škody.

3. Žalovaný v 1/ a žalovaný v 2/rade vzniesli námietku premlčania uplatneného nároku.

4. Rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 19.5.2017 č.k. 29Cb/54/2011-267 súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovaným priznal náhradu trov konania, pretože dospel k záveru, že nárok uplatnený žalobou je premlčaný. Na základe odvolania žalobcu bol rozsudok súdu prvej inštancie uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19.6.2018 č.k. 2Cob/24/2018- 342 zrušený a vec mu vrátená na ďalšie konanie, pretože súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil nárok na náhradu škody.

5. Po vrátení veci súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav:

- Krajský súd v Košiciach uznesením sp.zn. 2K/130/1999-8 zo dňa 20.3.2020 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka POZEMSTAV, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice v likvidácii, Rastislavova 94, Košice a ustanovil do funkcie správcu konkurznej podstaty JUDr. Ivetu Rajtákovú, advokátku, Štúrova 20, Košice;
- Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 2K/130/1999-132 zo dňa 10.5.2020, právoplatným 2.6.2010 ustanovil do funkcie nového správcu konkurznej podstaty JUDr. Janu Závodskú, advokátku, Alžbetina 3, 040 01 Košice. Funkcia správcu konkurznej podstaty Mgr. Stanislava Feketeho, zanikla dňom 6.6.2020;
- žalovaný v 1/ rade S. Q. bol spoločníkom a štatutárnym zástupcom spoločnosti POZEMSTAV, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice v likvidácii, IČO: 31 673 058.
- žalovaný v 2/ rade N. F. bol spoločníkom a štatutárnym zástupcom spoločnosti ALES, spoločnosť s ručením obmedzeným, IČO: 17 146 984;
- Rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 21.10.2009 sp.zn. 4T/55/08, právoplatným 21.10.2009, bol žalovaný v 1/ rade odsúdený podľa § 213 ods. 3 TZ na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov a zároveň sa mu podľa § 49 ods.1, § 50 ods. 1 TZ, výkon trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov pre zločin sprenevery formou spolupáchatelstva podľa § 20, § 213 ods. 1,3 TZ;
- Rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 6.12.2010 sp.zn. 4T/157/2009, právoplatným dňa 22.12.2010, bol žalovaný v 2/ rade právoplatne odsúdený podľa § 213 ods. 3 TZ na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov a zároveň sa mu podľa § 49 ods. 1 a § 50 ods. 1 TZ výkon trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov pre trestný čin sprenevery formou spolupáchatelstva podľa § 9 ods. 2 k § 248 ods. 1, 4 TZ (účinného do 31.12.2005).

6. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 373 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. - Obchodný zákonník (právna úprava zodpovednosti za škodu), § 387 ods. 1 ObZ (právna úprava premlčania) a dospel k záveru, že vznesená námietka premlčania je dôvodná. Vychádzal pri tom z § 398 Obchodného zákonníka, podľa ktorého pri práve na náhradu škody plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa poškodený dozvedel, alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu, končí sa však najneskôr uplynutím 10-tich rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti. Uzavrel, že z okolností prejednávanej veci je nepochybné, že 12.2.1996 začala plynúť objektívna premlčacia doba. Žalobou uplatnený nárok

na náhradu škody voči žalovanému v 1/ rade je totiž odvodený od porušenia jeho zákonom ustanovenej povinnosti vykonávať pôsobnosť (vtedajšieho)konateľa poškodeného s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov. K porušeniu povinnosti zo strany žalovaného v 1/ rade, v dôsledku ktorého škoda vznikla, došlo preto 12.2.1996, keď z účtu poškodeného poukázal žalovanú sumu na účet spoločnosti ALES s.r.o., ktorej konateľom bol žalovaný v 2/ rade. Záver, že objektívna premlčacia doba začala plynúť 12.2.1996, je podporený podľa názoru súdu prvej inštancie aj skutočnosťou, že žalovaný v 1/ rade bol rozsudkom Okresného súdu Košice II sp.zn. 4T/55/2008 z 21.10.2019 právoplatne uznaný za vinného zo spáchania trestného činu sprenevery v spolupáchateľstve so žalovaným v 2/ rade na skutkovom základe uvedenom vo výroku označeného trestného rozsudku. Úmysel „prisvojiť si cudziu vec“ tak musel na strane žalovaného v 1/ rade existovať už v čase konania, teda v čase prevodu finančných prostriedkov v prospech spoločnosti ALES, spoločnosť s ručením obmedzeným, t.j. 12.2.1996, ku ktorému malo dôjsť na základe „falošnej faktúry“. Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby teda súd prvej inštancie naviazal na deň prevodu finančných prostriedkov, ako na porušenie povinnosti, z ktorej škoda vznikla. Objektívna premlčacia doba tak uplynula 12.2.2006, pričom žalobca nárok na náhradu škody uplatnil 31.1.2011, t.j. po jej uplynutí.

7. Súd prvej inštancie sa vyporiadal aj s tvrdením žalobcu, že objektívna premlčacia doba začala plynúť až 3.5.1996, kedy uplynula zmluvou stanovená lehota na protiplnenie žalovaného v 2/rade (ku ktorému nedošlo) vo vzťahu k plneniu žalovaného v 1/ rade. Aj v takomto prípade by však objektívna premlčacia doba uplynula 3.5.2006. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že plynutie objektívnej premlčacej doby bolo 8.3.2006 prerušené uplatnením nároku na náhradu škody v trestnom konaní vedenom proti žalovaným, vtedajším správcom konkurznej podstaty spoločnosti POZEMSTAV, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice v likvidácii uviedol, že takýto úkon (aj keby bol vykonaný právne relevantnou formou, k čomu nedošlo) nemá vplyv na plynutie absolútnej premlčacej doby podľa § 408 ods. 1 Obchodného zákonníka. Vyhlásenie Mgr. F. že sa „ako poškodený z opatrnosti pripája k náhrade škody, ktorá vznikla, no nevie uviesť v akej výške“, nemožno považovať za riadne uplatnenie nároku na náhradu škody, nakoľko z neho nevyplýva ani minimálny rozsah uplatneného nároku, ani to, voči komu si náhradu škody uplatňuje. Toto vyhlásenie preto nebolo spôsobilé vyvolať spočívanie premlčacej doby.

8. Súd prvej inštancie sa zaoberal aj otázkou, či došlo k uplynutiu štvorročnej subjektívnej premlčacej doby (aj keď uviedol, že skúmanie tejto skutočnosti pre rozhodnutie vo veci samej je irelevantné). 4-ročná premlčacia doba podľa § 398 Obchodného zákonníka plynie odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu. V prejednávanej veci sa poškodená obchodná spoločnosť POZEMSTAV, spoločnosť s ručením obmedzeným Košice o škode a o osobe povinnej ju nahradiť pri náležitej starostlivosti mohla dozvedieť najneskôr bezprostredne po skončení účtovného obdobia, v rámci ktorého jej škoda mala vzniknúť (t.j. najneskôr bezprostredne po dátume 31.12.1996, resp. najneskôr 31.3.1997, keďže do uvedeného dátumu bol poškodený povinný podať daňové priznanie k dani z príjmov za roky 1996). Z uvedených skutočností vyplýva, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť 31.3.1997 a uplynula najneskôr 31.3.2001.

9. Na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobu zamietol.

10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal v konaní úspešným žalovaným.

11. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

Za nesprávny označuje záver súdu prvej inštancie, že deň 12.2.1996 je potrebné považovať za deň, kedy začala plynúť objektívna premlčacia doba. Argumentuje, že na základe zmluvy medzi spoločnosťou POZEMSTAV, spol. s r.o. a spoločnosťou ALES, s.r.o. Košice zo dňa 2.2.1996, mala spoločnosť ALES, s.r.o. Košice pre spoločnosť POZEMSTAV, spol. s r.o. nakúpiť vodoinštalačný materiál z finančných prostriedkov poukázaných na jej účet dňa 12.2.1996. K nákupu materiálu malo dôjsť najneskôr do 3.5.1996 alebo do tohto termínu mali byť poukázané finančné prostriedky vrátené späť na účet POZEMSTAV spol. s r.o.. Žalovaný v 1/ rade na pojednávaní uskutočnenom dňa 23.10.2015 zdôraznil to, čo uviedol aj v svojom odpore proti platobnému rozkazu, teda skutočnosť, že spoločnosť ALES s.r.o. do termínu 3.5.1996 žiadny tovar z finančných prostriedkov poukázaných 12.2.1996 nezakúpila a ani nevrátila peniaze na účet odkiaľ jej boli poukázané. Objektívna premlčacia doba tak začala plynúť až dňa 3.5.1996.

11.1. V ďalšom argumentuje, že až právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Košice II sp.zn. 4T/55/2008 z 21.10.2009 bolo zistené, kto skutočne spôsobil škodu a kto skutočne je za ňu zodpovedný. Pri zachovaní princípu prezumpcie neviny totiž nemôže nikto tvrdiť, kto spôsobil škodu, ak ide o trestný čin, ktorého imanentnou súčasťou je aj spôsobenie škody. V trestnom konaní po vykonaní dokazovania súd musel ustáliť nielen výšku škody, ktorú páchatelia spôsobili, ale aj osoby za škodu zodpovedné. Až po vykonaní dokazovania v odcudzujúcom rozsudku mohol súd skonštatovať, kto spôsobil škodu a na účely kvalifikácie trestného činu musel vychádzať aj z vyčíslenej škody. Nesprávne je podľa názoru odvolateľky aj spochybnenie uplatnenia škody správcom Mgr. I. FE. pretože z výsluchu svedka v trestnom konaní dňa 8.3.2006 (poškodeného Mgr. I. F., v tom čase správcu konkurznej podstaty spoločnosti POZEMSTAV spol. s r.o., ktorý bol vypočutý v trestnej veci vedenej proti obvineným - žalovaným 1/, 2/) vyplynulo, že ako poškodený si uplatnil škodu spôsobom „ako poškodený sa z opatrnosti ako správca konkurznej podstaty pripájam k náhrade škody, ktorá vznikla, no neviem zatiaľ uviesť v akej výške, no táto výška sa upresní v priebehu vyšetrovania a k výške škody sa vyjadrím pri ukončení vyšetrovania.“

11.2. V ďalšom dôvodí, že súd prvej inštancie mylne skonštatoval, že spoločnosť sa dozvedela o škode najneskôr 31.3.1997, čo zdôvodnil tým, že najneskôr vtedy bolo podané daňové priznanie k dani z príjmov za rok 1996. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na výpoveď svedkov (Ing. I., S., N., N.), z ktorých vyplýva, že v rámci likvidácie spoločnosti, niekedy v priebehu roka 1996 bola vykonaná kontrola v účtovníctve spoločnosti a až pri prejednaní výsledkov kontroly bola nájdená faktúra č. 122/1996, o ktorej pravosti mali pochybnosti. Vzhľadom na uvedené sa aj dátum 3.5.1996 javí ako nepravdepodobný s tým, že skutočne sa o škode mohli dozvedieť podstatne neskôr, ani nie po ukončení kontroly účtovníctva, ale s ohľadom na to, že žalovaný S. Q. im k tejto faktúre nepodal zodpovedajúce vysvetlenie, odmietol s ním komunikovať, podali oznámenie o podozrení z trestného činu. Ani v tomto čase nevedeli, či škoda bola spôsobená a už vôbec nie to, kto je za prípadnú škodu zodpovedný. Ani likvidátor Ing. I. nemal vedomosť o zmluve so spoločnosťou ALES, s.r.o. Košice, keďže v svojej výpovedi dňa 23.2.2006 v trestnom konaní po tom, čo mu vyšetrovateľ predložil k nahliadnutiu zmluvu uzavretú poškodeným so spoločnosťou ALES, s.r.o. uviedol „túto zmluvu vidím prvýkrát, pri likvidácii som nezaregistroval žiadnu takúto zmluvu“.

Z uvedeného podľa názoru odvolateľa vyplýva, že ešte v priebehu vyšetrovania v roku 2006 neboli zrejme skutočnosti na uplatnenie náhrady škody (či vznikla, v akej výške a kto za ňu zodpovedá).

11.3. V ďalšom odvolateľ poukázal na skutočnosť, že obžalovaný Ján Q. na hlavnom pojednávaní uviedol, že je ochotný nahradiť škodu, teda odo dňa konania hlavného pojednávania (21.10.2019) je potrebné počítat novú 4-ročnú premičiaciu lehotu. Žaloba o náhradu škody bola podaná 31.1.2011. Rozsudok Okresného súdu Košice II sp.zn. 4T/55/2008 nadobudol právoplatnosť 21.10.2009. Žalovaný N. F. bol právoplatne odsúdený pre trestný čin sprenevery formou spolupáchateľstva, rozsudkom Okresného súdu Košice II 4T/157/09, ktorý nadobudol právoplatnosť 22.12.2010. Obidvoch žalovaných trestný súd uznal vinnými - okrem iného uznal ich zodpovednosť za spôsobenú škodu. V konaní 4T/55/08 a 4T/157/09 súd konal so žalobcom ako poškodeným. Z uvedeného je zrejme, že žalobca si škodu uplatnil.

11.4. Záverom zhrnul, že k porušeniu povinnosti pri vzniku náhrady škody došlo najskôr dňa 3.5.1996, uznesením KRPZ Košice zo dňa 18.3.2005 bolo začaté trestné stíhanie a dňa 8.3.2006 došlo k riadnemu uplatneniu škody zo strany poškodeného.

11.5. Na základe uvedeného žiada, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobe vyhovel.

12. Žalovaný v 1/rade žiadal rozsudok ako vecne správny potvrdiť s tým, že opakuje tvrdenia uvádzané už počas konania.

13. Žalovaný v 2/ rade navrhuje rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

14. Reagujúc na vyjadrenie žalovaného v 1/ rade a žalovaného v 2/ rade odvolateľ opakuje argumenty už uvádzané počas konania a v odvolaní.

15. Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že nie je dôvodné.

16. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal skutočnosťou, či dôvody uvádzané odvolateľom sú prípustnými dôvodmi pre podanie odvolania v zmysle § 365 ods. 1 CSP. Odvolateľ ako odvolací dôvod uvádza dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. f), t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. h), t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ide o prípustné odvolacie dôvody, preto odvolací súd odvolanie meritorne prejednal.

16.1. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) je daný vtedy, ak súd vec nesprávne právne posúdil. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, teda vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podriadenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu). Použitie správneho ustanovenia ale neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo - povedané inak - posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona súd vychádzal.

16.2. Ďalší odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke, a ktoré nemali v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli inak najavo z hľadiska závažnosti (dôležitosti) zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. CSP o vykonávaní dokazovania.

17. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 29.12.2021 o 10.05 hod. v pojednávacej miestnosti č. 235 na II. poschodí, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia boli zverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v súlade s § 219 ods. 3 CSP.

18. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav na základe dokazovania, ktoré vo veci vykonal. Svoje rozhodnutie založil na skutkových zisteniach, ktoré z vykonaného dokazovania vyplynuli. Prihliadol pri tom na všetky skutočnosti, ktoré za konania vyšli najavo a vykonané dokazovanie vyhodnotil podľa zásad uvedených v § 191 CSP.

19. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie jeho správnosti a k námietkam žalobcu navyše udáva:

V prejednávanej veci je nepochybné, že ide o obchodnoprávny vzťah, ktorý je potrebné podriaďiť režimu ObZ, a to vrátane premlčania, ktorého právna úprava v ObZ má komplexnú povahu.

19.1. Podľa § 398 ObZ, pri práve na náhradu škody plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný ju nahradiť. Končí sa však najneskôr uplynutím 10-tich rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

19.2. Podľa § 397 ObZ, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba 4 roky.

19.3. Pri práve na náhradu škody teda ObZ upravuje dve premlčacie doby, ktorých začiatok sa posudzuje odlišne, a to subjektívnu a objektívnu. Objektívna premlčacia doba je pri práve na náhradu škody 10 ročná a viaže sa na deň, keď došlo k porušeniu povinnosti (nie k vzniku škody); je neprekročiteľná a vymedzuje časový rámec na uplatnenie subjektívnej premlčacej doby, ak sa táto neskončila do desiatich rokov od porušenia povinnosti. Odvolací súd sa preto zaoberal najprv otázkou, či v prejednávanej veci táto uplynula/neuplynula.

19.4. Ako vyplýva z rozsudkov vydaných v trestnom konaní, žalovaní po vzájomnej dohode dali zúčtovať v účtovníctve úpadcu fa č. 122/1996 zo dňa 12.1.1996, ktorou spoločnosť Transgas o.z. Praha uplatnila voči úpadcovi škodu vo výške 132.407 US na základe Zmluvy o dielo zo dňa 23.10.1993, uzatvorenej medzi Český plynárenský podnik s.p., Tranzitní plynovod o.z.. Praha a úpadcom, pričom na podklade tejto faktúry previedol žalovaný v 1/ rade (ako štatutárny zástupca úpadcu) na účet spoločnosti ALES, s.r.o. sumu 132.775,67 eur (príkaz na úhradu zo dňa 12.2.1996), aj keď spoločnosť Transgas o.z. takúto faktúru nikdy nevystavila. Vychádzajúc z ust. § 135a ods. 1 ObZ, podľa ktorého bol žalovaný v 1/ rade ako štatutárny zástupca úpadcu a žalovaný v 2/ rade ako štatutárny zástupca ALES spoločnosť s ručením obmedzeným povinný vykonávať funkciu konateľa s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov, tak k porušeniu tejto povinnosti (z ktorej škoda vznikla) došlo dňa 12.1.1996, keď bola zúčtovaná faktúra, na zúčtovanie ktorej neboli splnené zákonné podmienky. To, že už v tento deň k porušeniu povinnosti došlo je zrejmé aj z uvedenia čísla účtu spoločnosti ALES s.r.o. (t.j. nie spoločnosti Transgas o.z.) na faktúre a zo skutočnosti, že spoločnosť Transgas o.z. faktúru nevystavila. K uplynutiu objektívnej premlčacej doby tak došlo dňa 12.1.2006 (nárok uplatnený na súde dňa 31.1.2011), preto ak by aj zo strany predchádzajúceho správca poškodeného bol urobený právny úkon, aký má na mysli § 403 ObZ dňa 8.3.2006, bolo by to až po jej uplynutí.

Pre úplnosť sa odvolací súd zaoberal aj skutočnosťou, či tento právny úkon mal náležitosti uvedené § 403 ObZ., teda či Ing. Stanislav Fekete v pozícii svedka v trestnom konaní svojím vyhlásením „ako poškodený sa z opatrnosti ako správca konkurznej podstaty pripájam k náhrade škody, ktorá vznikla, no neviem zatiaľ uviesť v akej výške, no táto výška sa upresní v priebehu vyšetrovania a k výške škody sa vyjadrím pri ukončení vyšetrovania“ spôsobil spočítanie premlčacej doby podľa § 402 ObZ, podľa ktorého premlčacia doba prestáva plynúť, keď veriteľ za účelom uspokojenia alebo určenia svojho práva vykoná akýkoľvek právny úkon, ktorý sa považuje podľa predpisu upravujúceho súdne konanie za jeho začatie alebo za uplatnenie práva v už začatom konaní (posúdenie uvedenej otázky by bolo relevantné, ak by okamihom začatia plynutia objektívnej premlčacej doby bol deň 3.5.1996, kedy uplynula zmluvou ustanovená lehota na protiplnenie žalovaného v 2/ rade (ku ktorému nedošlo) vo vzťahu k plneniu žalovaného v 1/ rade. V takomto prípade by absolútne premlčacia lehota 3. mája 2006 uplynula).

19.5. Je pravdou, že poškodený, ktorý má proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradit' škodu. Uplatnenie nároku na náhradu škody v trestnom konaní spôsobí „spočítanie“ premlčacej doby (§ 402 ObZ). Takýto úkon veriteľa však musí spĺňať náležitosti riadneho návrhu poškodeného na náhradu škody. Pre uplatnenie nároku na náhradu škody v trestnom konaní platí ust. § 46 ods. 3 TP, z ktorého vyplýva, že musí byť uplatnený riadne a včas. Riadne uplatnenie zahŕňa označenie dôvodu a výšky uplatneného nároku na náhradu škody. Odvolací súd tak dospel k záveru, že prednes Ing. Feketeho pri výsluchu v trestnom konaní nespĺňa náležitosti podľa § 46 ods. 3 TP, pretože podľa ustálenej judikatúry sa za riadne uplatnenie nepovažuje vyjadrenie poškodeného v tom smere, že sa pripája k trestnému konaniu s požiadavkou na náhradu škody.

19.6. K tvrdeniu odvolateľa, že vyjadrenie žalovaného na hlavnom pojednávaní (21.10.2019), keď na otázku položenú mu v zmysle § 333 ods. 3 TP, či je ochotný nahradit' škodu odpovedal „áno, som ochotný nahradit' škodu“ spôsobilo, že začala plynúť nová 4-ročná premlčacia doba odvolací súd udáva, že ak by aj bolo možné toto prehlásenie považovať za uznanie záväzku (čo spôsobí pretrhnutie premlčacej doby), tak dňa 12.1.2006 uplynula aj maximálna dĺžka premlčacej doby 10 rokov, a to v súlade s § 408 ods. 1 ObZ, podľa ktorého bez ohľadu na iné ustanovenia tohto zákona sa skončí premlčacia doba po uplynutí 10 rokov odo dňa, keď začala po prvý raz plynúť. Cit. ust. zákona je obmedzenie dĺžky premlčacej doby stanovením maxima na dobu 10 rokov, na ktorej priebeh nemá vplyv jej spočítanie a aj všetky predĺženia, ktoré ObZ umožňuje sú limitované 10 ročným maximálnym obmedzením. Preto aj prípadné uznanie záväzku dňa 21.10.2019 po jej uplynutí (12.1.2006, resp. aj 3.5.2006) nemohlo spôsobiť jej nové plynutie.

19.7. Aj keď na záver o dôvodnosti uplatnenej námietky premlčania uplatneného nároku postačuje skutočnosť, že žaloba bola podaná po uplynutí objektívnej premlčacej doby odvolací súd udáva, že aj záver v uplynutí subjektívnej premlčacej doby z dôvodov uvedených súdom prvej inštancie je vecne správny, a odvolací súd viac nemá k nemu čo dodať.

20. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny vrátane výroku o trovách konania.

21. O trovách tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovaným v 1/ a 2/ rade, ktorí boli v tomto odvolacom konaní úspešní, priznal plnú náhradu ich trov, ktoré je povinný nahradiť neúspešný žalobca. O výške trov odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 C.s.p.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 C.s.p.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C.s.p., ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) C.s.p.

V dovolaní podľa § 428 C.s.p. sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).